II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 4 april 1995

om ändring av beslut av den 27 juli 1994 rörande CDC-Participations teckning av Air France obligationsemissioner (Mål 93/C 334/04)

(Endast den franska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(95/367/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 93.2 i detta,

med beaktande av EES-avtalet, särskilt artikel 62.1 a och protokoll 27 i detta, och

med beaktande av följande:

I

Den 27 juli 1994 beslutade kommissionen att den teckning av Air France obligationsemissioner som CDC-P, filial till Depositobanken, ett statligt franskt organ, gjort utgjorde ett illegalt stöd vilket var oförenligt med den gemensamma marknaden och med EES-avtalet. Obligationerna ifråga var konvertibla skuldebrev och underordnade skuldebrev med progressiv ränta och teckningsrätt för aktier (titres subordonnés à intérêt progressif assortis de bons de souscription d'actions) motsvarande en summa om totalt 1 497 415 290 FRF. Artikel 2 i beslutet ålade Frankrike att förordna om återbetalning av stödet inom en tidsfrist om två månader räknat från offentliggörandet av beslutet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, vilket skedde den 6 oktober 1994. Artikel 2 bestämde även att återbetalningen måste innefatta den ränta som rättsligt är tillämplig från datum för beviljandet av stödet med avdrag för ränta som Air France redan betalat till CDC-P på obligationerna.

Den 26 oktober 1994 anförde Frankrike besvär mot nämnda beslut hos Europeiska gemenskapernas domstol samtidigt som Air France genom att parallellt handlande inlämnade en begäran till EG-domstolens förstainstansrätt i syfte att få beslutet annullerat.

Den 14 december 1994 sammanträffade representanter för Air France och franska regeringen med representanter för kommissionen i Bryssel. De franska myndigheterna meddelade kommissionen att de mötte svårigheter i verkställandet av beslutet och att de avsåg att underställa kommissionen ett övergångsschema för återbetalning som tar hänsyn till dessa svårigheter.

Den 21 december 1994 sände de franska myndigheterna kommissionen en not som förklarade de åtgärder man planerade att vidta för att efterleva detta beslut.

II

Noten som ställdes till kommissionen den 21 december 1994 föreslår att med hänsyn till besväret som anförts mot kommissionens beslut hos domstolen, återvinnandet skall vara föremål för ett övergångsschema inom ramen för vilket Air France skall deponera beloppet som skall återbetalas på ett spärrat bankkonto där det skall kvarstå

under den tid den juridiska processen varar. Om beslutet bekräftas överför Air France detta belopp ökat med ränta för perioden 1 maj 1993 till 27 juli 1994. Om beslutet annulleras kommer Air France att avsluta det spärrade kontot och disponera över medlen utan begränsningar.

Noten understryker för övrigt att schemat måste börja användas i januari 1995 och anger närmare kontots natur, vilket utgör ett specialkonto som i kraft av den överenskommelse vid öppnandet av kontot omfattar skyldigheter som åvilar Air France och banken. Enligt denna bestämmelse är det inte heller möjligt för Air France att ta ut medel under den tid processen varar och banken övervakar att kontot hela tiden är krediterat med det deponerade beloppet.

Dessutom fastställer schemat att vederbörlig ränta skall läggas till det deponerade beloppet och att kommissionen regelbundet skall informeras om de kontorörelser som registrerats.

För att rättfärdiga schemat åberopade franska regeringen vid ovannämnda sammanträffande den 14 december 1994 de tekniska svårigheter Air France skulle möta vid återbetalningen av stödet till CDC-P. Dessa svårigheter som härrör från fransk rätt kan sammanfattas på följande sätt:

a) Återbetalningen av det av CDC-P tecknade beloppet förutsätter ett brytande av teckningskontraktet som träffats av CDC-P och Air France. Enligt detta kontrakt är de konvertibla skuldebreven endast utbytbara mot aktier och kan inte återbetalas i kontanter. För att undvika att Air France bryter teckningskontraktet skulle detta kunna ändras och anpassas för att tillåta verkställandet av återbetalningen av obligationen. Emellertid skulle en sådan ändring vara till förfång för CDC-P och det är föga sannolikt att denna part ger sitt samtycke, vilket är oundgängligt.

b) Återbetalningen av det av CDC-P tecknade beloppet tvingar Air France att annullera hela teckningsförfarandet för berörda värdepapper och följaktligen återbetala det belopp som tecknats av privata investerare vars deltagande i emissionen är legitimt och inte utgör ett stöd. Air France skulle därmed vara tvingat att bryta det med privata investerare ingångna kontraktet eller att justera det och ställs alltså inför samma problem här som gäller gentemot CDC-P.

c) Återbetalningen av det av CDC-P tecknade skulle vara prejudicerande för varje tredje part som tidigare tecknat emissioner av konvertibla skuldebrev, TSIP-BSA eller liknande obligationer från Air France ty de har inte erbjudits samma återbetalningssätt för sina obligationer. Dessa skulle kunna inleda processer mot Air France på grundval av likabehandlingsprincipen och kräva återbetalningen i kontanter. Dessa aktieägare skulle även kunna uppfatta att den förutsedda återbetalningen av beloppet som betalats av CDC-P och privata investerare, utökat med ränta, står i strid med det gemensamma intresset.

Dessutom bekräftar den franska regeringen att annulleringen av teckningsförfarandet i dess helhet, vilket är nödvändigt för att tillåta återbetalningen av beloppet som tecknats av CDC-P och den därpå följande återbetalningen av de belopp som tecknats av privata investerare, skulle vara definitiv och oåterkallelig. I det fall kommissionens beslut annulleras kommer Air France inte att ha laglig möjlighet att hindra deltagarna från att återinvestera samma belopp till samma villkor. Därför anser de franska myndigheterna att det föreslagna schemat i mellantiden utgör den bästa lösningen och att det säkerställer effektiviteten i kommissionens beslut eftersom Air France inte kommer att kunna disponera beloppet som motsvarar stödet.

III

Den 1 februari 1995 skickade kommissionen ett brev till franska regeringen i vilket man gör vissa kommentarer vad gäller detta schemas neutralitet. Kommissionen understryker att brevet inte utgör en bedömning i förväg av dess ställningstagande vad gäller överensstämmelsen mellan detta återbetalningsschema med beslutet av den 27 juli 1994. I detta hänseende har de franska myndigheterna, i brev av den 14 februari 1995 och i brev av den 30 mars 1995, godtagit att göra vissa ändringar i deras ursprungliga förslag.

IV

Frankrike vidhåller att de svårigheter som möter verkställandet av kommissionens beslut och det som nämnts i punkterna a, b, och c ovan hänger samman med den franska rättsordningen. Domstolen anser emellertid att en medlemsstat inte skall kunna åberopa bestämmelser, praxis eller belägenhet i sin interna rättsordning för att rättfärdiga att en skyldighet som det åläggs av gemenskapsrätten inte efterlevs ([1]). Dessa juridiska svårigheter kan alltså inte i sig rättfärdiga det faktum att återbetalningen av stödet inte har påbjudits. Dessutom är det inte Frankrike utan endast Air France som finner sig ställt inför dessa svårigheter. Bestämmelserna i fransk rätt gör återbetalning svår endast för Air France, eftersom de tvingar bolaget att ändra eller bryta kontraktet som ingåtts med CDC-P och andra investerare och att bryta mot likabehandlingsprincipen. Dessa bestämmelser hindrar emellertid på intet sätt Frankrike från att vidta åtgärder gentemot Air France för att säkerställa återbetalningen av stödet till CDC-P.

([1]) Jämför Mål 215/83, kommissionen mot Belgiska kungadömet, 1985 års samling, s. 1045.

Icke desto mindre anser domstolen att om en medlemsstat vid tillämpningen av ett beslut av kommissionen vilket påbjuder återvinnandet av ett stöd möter oförutsedda och oförutsebara svårigheter eller tar hänsyn till följder som inte förutsetts av kommissionen, måste medlemsstaten underställa kommissionen dessa problem för bedömning och föreslå ändringar som är lämpliga av beslutet i fråga. I ett sådant fall måste kommissionen och den berörda medlemsstaten respektera principen bakom artikel 5 i fördraget, vilken ålägger medlemsstaterna och gemenskapens institutioner en plikt att lojalt samarbeta och en skyldighet att i god tro medverka till att svårigheterna övervinns när det gäller efterlevnaden av de i fördraget fastställda reglerna, särskilt de som hänför sig till stöd ([1]).

Mot bakgrund av problemen och följderna som sammanhänger med verkställandet av kommissionens beslut har Frankrike sänt kommissionen ett övergångsschema för återbetalning. Enligt artikel 5 i fördraget är kommissionen förpliktigad att bestämma detta schema i förhållande till ovannämnda uppräknade principer och kontrollera om det är lämpligt att ändra dess beslut av den 27 juli 1994.

Med hänsyn tagen till stödets speciella utformning, vilket fått formen av en åtgärd som vidtagits genom särskilt komplexa finansiella instrument och som sammanbundit en offentlig investerare och privata investerare kan det tyckas att verkställandet av det överklagade beslutet innan domstolen har fattat ett slutligt beslut skulle få oåterkalleliga följder som inte förutsetts av kommissionen. Om stödet omedelbart återbetalas till CDC-P och om följaktligen teckningsförfarandet annulleras i dess helhet kommer det att bli omöjligt att återställa den ursprungliga situationen om domstolen annullerar kommissionens beslut. Med hänsyn till ovannämnda konsekvenser bedömer kommissionen att verkställighetsvillkoren i dess beslut av den 27 juli 1994 bör ses över.

Inom denna ram bör det säkerställas att syftet med det nämnda beslutet uppnås. Detta förutsätter en bedömning av återbetalningsschemat från ekonomisk synpunkt, med beaktande av beslutets slutmål, vilket är att återställa den ursprungliga situationen. I detta hänseende har återbetalningen av ett stöd som mål att beröva den gynnade från de ekonomiska fördelar som följt av beviljandet av stödet. Förverkligandet av detta mål sker normalt genom återbetalning av det stöd som totalt beviljats. Genom att göra så att Air France inte har tillgång till ett belopp motsvarande stödet och att detta förhållande skall nämnas i de räkenskaper som företaget publicerar, uppnås det mål som eftersträvas med återbetalningen den konkurrensfördel som Air France åtnjöt i förhållandet till sina konkurrenter upphävs. Det faktum att CDC-P inte omedelbart erhåller beloppet har ingen verkan på måluppfyllelsen för kommissionens beslut och det bör noteras att vad gäller Air France har schemat samma ekonomiska effekt som en omedelbar återbetalning till CDC-P.

Följaktligen godkänner kommissionen övergångsschemat för återbetalningen som föreslagits av de franska myndigheterna och ändrar i enlighet med detta beslutet av den 27 juli 1994, övergångsschemat som fastställer följande element:

— Frankrike skall övervaka att deponerade medel förblir spärrade på kontot under den tid processen inför domstolen varar och att dessa medel direkt överförs av banken till CDC-P i det fall kommissionens beslut bekräftas av domstolen eller i det fall besvären mot detta beslut återkallas.

— Innestående belopp på kontot måste hela tiden motsvara stödbeloppet vilket skall återbetalas med upplupen ränta. Om det innestående oavsett anledning skulle vara för lågt är Air France skyldigt att täcka mellanskillnaden utan dröjsmål.

— För att ge en redovisningsmässigt korrekt behandling av de aktuella beloppen skall de årsredovisningar som Air France publicerar under den juridiska processens gång innehålla en explicit förklaring där villkoren för hur det spärrade kontot fungerar närmare skall anges.

— I enlighet med kommissionens antagande den 1 februari 1995 av ett meddelande rörande räntesatser att tillämpa vid återvinnande av illegalt stöd är i detta fall den räntesats som nämns i artikel 2 i kommissionens beslut av den 27 juli 1994 den lägsta av de rättsligt fastställda satser av behöriga franska myndigheter för skulder till staten eller det genomsnitt som fastställs på grundval av den enkät som Frankrikes centralbank genomför tre gånger årligen om kostnader för företag för lång- eller medelfristiga krediter.

— Ovannämnda ränta skall löpa från datum för beviljandet av stödet till datum för den faktiska återbetalningen till CDC-P.

Kommissionen kommer att övervaka hur kontot fungerar och kommer att motta ett meddelande om villkoren för öppnandet av kontot och kontots behållning när det avslutas. Villkoren för kontots öppnande skall särskilt återge att Air France inte kan få tillgång till de deponerade medlen under tiden som den väckta processen vid domstolen och domstolens förstainstans varar och att banken kommer att överföra medlen till CDC-P i det fall de nämnda rättsinstanserna fastställer kommissionens beslut eller i det fall dessa mål avförs från ovannämnda rättsinstansers register.

([1]) Jämför Mål 94/87, Kommissionen mot Tyska förbundsrepubliken, 1989 års samling, s. 175, punkt 8, s. 191; jmf även Mål 349/94, Kommissionen mot Italien, dom ännu ej offentliggjord i samlingen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kommissionens beslut av den 27 juli 1994 (Mål 93/C 334/04) ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 skall ersättas med följande text:

"*Artikel 2*

1. Frankrike är skyldigt att påbjuda att detta stöd om 1 497 415 290 FRF och ränta på skulden räknat från det datum när stödet beviljades till det datum när faktisk återbetalning sker skall deponeras på ett spärrat konto under den månad som följer efter meddelandet om det här beslutet i Frankrike. Frankrike är skyldigt att påbjuda att dessa medel stannar på kontot tills slutlig dom har fallit i målen C 282/94-1 och T 358/94-1 eller har avförts från registren i domstolen och domstolens förstainstans.

2. Frankrike är skyldigt att påbjuda återbetalning under månaden som följer datum för den slutliga domen som bekräftar det nuvarande beslutet i målen C 282/94-1 och T 358/94-1 eller under månaden som följer efter avförandet av dessa mål från domstolens och domstolens förstainstans register, om besvären återtas av stödet och här tillkommande ränta på skulden som nämnts under punkt 1 efter avdrag för ränta som Air France redan har betalat till CDC-Participations. Återbetalning skall utföras i enlighet med bestämmelser i nationell rätt.

3. Den räntesats som är tillämplig på skulden som nämns i punkt 1 och 2 är den lägsta av de av behöriga franska myndigheter rättsligt fastställda räntesatser för skulder till staten eller den genomsnittsränta som fastställs på grundval av den enkät som Frankrikes centralbank genomför tre gånger årligen om kostnader för företagen för lång- eller medelfristiga krediter.

4. Air France skall ej ha tillgång till de medel företaget sätter in på kontot. Banken kommer att överföra medlen antingen till CDC-Participations i det fall kommissionens beslut bekräftas i slutlig dom i de mål som nämnts i punkt 1 eller i det fall målen avförs från domstolens och domstolens förstainstans register, eller till Air France i det fall kommissionens beslut annulleras i en slutlig dom i de mål som nämns i punkt 1.

5. De medel som skall krediteras kontot omfattar det huvudbelopp som det tidigare hänvisats till och den ränta som upplupit till kontot öppnande. Ränta som löper från datum för kontots öppnande till dess att det avslutats skall deponeras på kontot i behörig tid för att säkerställa att kontot hela tiden är krediterat det belopp som måste återbetalas enligt punkt 1.

Ett explicit meddelande som anger att Air France inte har tillgång till medlen som deponerats på det spärrade kontot och som närmare anger villkoren för hur kontot fungerar skall införas i de räkenskaper som Air France publicerar under den tid besvären om önskad annullering i de mål som nämns under punkt 1 varar."

2. Artikel 3 skall ersättas med följande text:

"*Artikel 3*

Frankrike skall meddela kommissionen villkoren för öppnandet av kontot inom en frist av en månad räknat från det datum på vilket det här beslutet offenliggörs samt ett slutligt kontoutdrag när kontot avslutas."

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Franska republiken.

Utfärdat i Bryssel den 4 april 1995.

På kommissionens vägnar

Neil KINNOCK

Ledamot av kommissionen